

κατοίκους τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουνε δικούς τους χριστιανούς κυβερνήτες, τοὺς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὸ κεφαλαίτικο, καὶ τὴ λογοκρισία δὲν τὴ ἐφάρμοξε πιά τὸσον αὐστηρά. Αὐτὰ τὰ προνόμια ὅμως εἶχανε μόνο τὰ μικρὰ καὶ ἀκαρπα νησιά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἡ Τουρκία δὲ φοβούτανε τόσο, ἐνῶ τὰ μεγάλα ἔπρεπε νὰ ὑποφέρουν ἀναλλοίωτα τὸ ζυγὸ τοῦ τυράννου καὶ νὰ πλερώνουνε φοβεροὺς φόρους· εἶχε μάλιστα ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις τὸ προηγούμενο τῆς ἐπανάστασης τῆς Χίος (1821). Γι' αὐτὸ ἐπῆγαν οἱ Τούρκοι κατὰ προτίμησιν στὰ μεγάλα ἀγροτικὰ νησιά νὰ κατοικοῦνε, ὅπου δὲ εἶτανε καὶ στὸ στοιχεῖο τους, καὶ ἔδωκαν στὰ μικρὰ ἐμπορεύσιμα ἕνα, γιὰ Τουρκικὰ ἐπαρχίαι, ἀρκετὰ μεγάλο μέτρο αὐτονομίας.»

×

Ὁ προσεχικὸς ἀναγνώστης τῆς περιγραφῆς θὰ βρῇ, ὅτι ὁ κ. Dieterich τοὺς Ἕλληνας κατοίκους τούτων τῶν νησιῶν θεωρεῖ πολὺ γερὸ καὶ πολὺ τιμοστοιχεῖο τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ὁποῖο εἰμποροῦσε καὶ πάλι, καθὼς στὴν ἀρχαιότητα, νὰ φτάσῃ στὸ δρόμο ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ, ἂν τοῦ ἔλειπαν δυὸ μεγάλα κακὰ, ποῦ εἶναι τὰ μόνον ἐμποδία κάθε ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς προκοπῆς. Αὐτὰ εἶναι ἡ κακοδιοίκησις τῶν Τούρκων καὶ τὰ κομματικὰ πάθη τῶν Ἑλλήνων.

Στὴν Κὼ καὶ στὴ Ρόδο φταῖνε οἱ Τούρκοι ὅτι αὐτὰ τὰ μέρη τῆς Τουρκοκρατημένης Ἑλλάδος κατάντησαν σχεδὸν νεκροταφεῖα. Ἐξ αἰτίας τῶν διαφόρων φόρων, ποῦ εἰσπράττει ὁ Τούρκος ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς χωριάτες, δὲ μποροῦτε ὡς τώρα νὰ γίνῃ μιὰ ἐλεύθερη ἀγροτικὴ τάξις. Ὁ ραγιαῖς βραϊσκεται μὲ ὅλα τὰ ἔχει του στὰ χεῖρα τοῦ Τούρκου, ποῦ μὲ τὸ φορολογικὸ του σύστημα μπορεῖ νὰ τὸν ἀφήσῃ κατὰ γράμμα θεόγυμνο. Γι' αὐτὸ δὲ χρειάζεται καὶ πολὺ μυαλὸ γιὰ νὰ ἐννοήσῃ κανένας ὅτι ἔτσι δὲ θὰ δοῦνε ποτὲ αὐτὰ τὰ νησιά προκοπὴ μὲ ὅλη τὴν ὠραία τους φύσιν καὶ μὲ ὅλη τὴν καλὴ θέλησιν τῶν Ἑλλήνων κατοίκων.

Στὴ Σάμο ὅμως, ὅπως καὶ στὴν Κάλυμνο καὶ στὴ Σύμη, δὲ φταῖνε τόσο οἱ Τούρκοι, ὅσο οἱ Ἕλληνας οἱ ἴδιοι. Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ νησιά, καὶ πρὸ πάντων ἡ Σάμο, ἔχουνε μεγαλύτερη ἐλευθερίαν ἀπὸ τὴν Κὼ καὶ τὴ Ρόδο, βρίσκουν ἐκεῖ ἡ πολιτικὴ καὶ τὰ κομματικὰ πάθη ἀρκετὸ ἔδαφος γιὰ νὰ καταστρέψουνε ὅσα οἱ Τούρκοι ἀφήσαν γερά. Ἐξ μιλῆσιν ὅμως ὁ κ. Dieterich ὁ ἴδιος. «Τί δὲ θὰ μπορούσαν οἱ Ἕλληνες τῆς Τουρκίας νὰ κάνουν γιὰ τὸν πολιτισμὸν, ἂν μονοιάζανε καὶ δουλεύανε μόνο γιὰ κοινούς καὶ μεγάλους σκοπούς. Ὑπερηφανεύονται γιὰ τὴν ἐθνικότητά τους, δὲν κάνουν ὅμως τίποτε γιὰ νὰ τῆς δώσουνε ἐξέλιξη καὶ ὑπόληψιν, ἐπειδὴ σκοπιζοῦν τὴ δύναμιν τους, ἐπειδὴ ὁ καθένας σκέπτεται τὸ ἴδιόν του διάφορον ἢ τὸ πολὺ τοῦ κόμματός του, καὶ ὄχι τὸ διάφορον ὄλων». Παρακάτω γράφει ὁ κ. Dieterich. «Τὰ κομματικὰ πάθη δὲν μᾶς ἀφήνουνε νὰ κάνουμε τίποτε, μού εἶπε ἕνας Καλυμνιώτης. Τὸ ἴδιον ἀπάντησε δῶ καὶ ἐξήντα χρόνια κάποιος σ' ἕνα Γερμανὸ ἀρχαιολόγον, ποῦ ρώτησε γιατί νὰ μὴ λείπουνε οἱ κομματικοὶ καυγάδες». Καὶ γιὰ τὴ Σάμο, ὅπου τὸ κακὸ εἶναι μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν Κάλυμνο καὶ τὴ Σύμη, λέει ὁ συγγραφέας τὰ ἑξῆς. «Ἐτσι βρήκαμε τὴ ρίζαν τοῦ κακοῦ ποῦ ὄλους τοὺς καρπούς τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἐλευθερίας κοντεύει νὰ χαλάσῃ· τοὺς κομματικούς καυγάδες, αὐτὸ τὸ ἔλλος, ποῦ κρυφοτρώγει ὄχι μόνο τὸ σῶμα τοῦ Σαμιωτικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ὄλου τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὅπως στὴν Ἑλλάδα, ἔτσι καὶ στὴ Σάμο βρήκαν τὰ κομματικὰ πάθη τὴ σκέπην τους στὴ λεγομένη «Βουλὴ», ποῦ ὅμως δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ

διοργανωμένη καὶ συστηματικὴ κομματικὴ μανία, ὅπου ὁ μόνος σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ξεπαστρέψῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ ποῦ θὰ ἔχη γιὰ ἀποτέλεσμα τὴ γενικὴ αὐτοκτονία.»

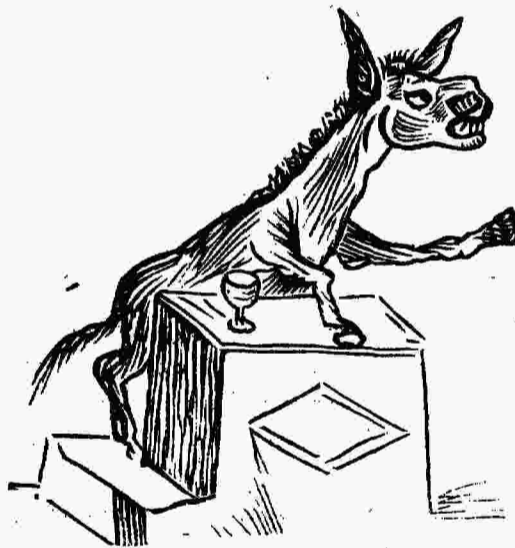
×

Νομίζω ὅτι ἡ γνώμη τοῦ κ. Dieterich γιὰ τὴν ἑλληνικὴ Βουλὴ δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀσκητὴ καὶ θὰ εἶναι σύμφωνα μὲ αὐτὸν ὅλοι οἱ φίλοι τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅλοι οἱ ἀληθινοὶ Ἕλληνες πατριῶτες. Εἶναι βέβαια εὐκολώτερον νὰ πῆ κανένας τί δὲν ἔκανε ἡ Βουλὴ γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸν παρὰ τί ἔκανε. Δόξα τῷ Θεῷ ὑπάρχουν ὅμως ἀρκετὰ σημεῖα, ὅτι θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς ποῦ οἱ 235 «πατέρες τοῦ ἔθνους» θὰ πάψουνε νὰ «μαίνονται» εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐνα μέσον γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸν, τὸ κυριώτερον καὶ τὸ καλύτερον, μού φαίνεται ἡ ἐκδοσις μιᾶς καθημερινῆς ἐφημερίδας, ὅπως εἶναι ἡ «Μεταρρύθμισις», ποῦ νὰ ἔχη γιὰ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς Βουλευτοκρατίας. «Τέχ' αὖριον ἔσεται ἀμεινον», μᾶς λέει κάθε μέρα ἡ καλὴ «Μεταρρύθμισις», ἀλλὰ μήπως πλερώνεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ «τῶν Ἐσθλῶν τὸ γένος», ἀφοῦ ὅλοι ὅσοι δουλεύουνε γιὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸ κάνουν μόνο γιὰ τὴ λάμπη τῶν ρουβλιῶν;

Ἀθήνα.

A. STEINMETZ

ΤΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΒΗΜΑ

— Κατηγορῶ τοὺς Μαλλιαροὺς ὡς Ρωσ-δόφρονας!.. Μάλιστα, κύριοι!.. Σώσωμε τὴν γλώσσάν μας!.. Γκάρρρρρ!.....

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμάτια ἰσχύοντα διὰ τὰς τρεῖς ὑπολειπομένας κληρώσεις τοῦ 1905, ἡτοι τῆς 3)16 Ἀπριλίου, τῆς 3)16 Ἰουλίου καὶ 2)15 Ὀκτωβρίου.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Μέχρις 20 γραμματ. πρὸς Δρ. 3.—ἕκαστον ἀπὸ 11—100 » » » 2.85 » » 101 καὶ ἄνω » » » 2.80 »

Παρὰ τῆ Ἐθν. Τραπεζῆ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς.

— Πόλεμον μπορῶ νὰ κάνω γιὰ σένα Τζούλια μου!
— Ἀλήθεια τὸ λέει; Πήγαινε, σὺν εἶναι ἔτσι, καὶ πέ το τοῦ πατέρα!

— Εἶναι ἱστορικὸν τὸ δῆγημά σου;
— Ὅχι ἀποκριθῆκε ὁ φτωχὸς συγγραφεὺς. Εἶνε σύγχρονον γιὰ τὴν ὥρα, ὡς ποῦ νὰ δημοσιευθῇ ὅμως θαρρῶ πὺς θὰ γίνῃ ἱστορικόν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἑβδοματικὸν φρ. χρ. 10
20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κίσκιαν τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁφθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια)στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια, στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου. Στὸν Πειραιᾶ: Καπνοπωλεῖο Γ. Επρου. ὁδ. Βουβουλίνης ἀρ. 1, σιμὰ στὴν Τρούμπα Ἡ συνδρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΝΑ ΠΟΥΜΕ

καὶ τοῦ φτωχοῦ τὸ δίκιο αὐτὴ τὴ φορὰ, δὲ μπορεῖ νὰ κατηγορήσῃ κανεὶς τὸν κ. Μιστριώτη γιὰ τὴν παράστασιν τῆς Ἀντιγόνης του. Ἀρχαιολογικὸ συνέδριον γίνεται, ἀρχαῖο δράμα παρασταίνει καὶ αὐτός. Οἱ ξένοι σοφοὶ ξεκινήσανε κ' ἤρθανε δῶ ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης ὄχι γιὰ νὰ δοῦνε ἐμᾶς, τοὺς ζωντανούς ἀνθρώπους, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοῦνε τὴν ἀρχαία, τὴν πεθαμμένη Ἑλλάδα. Ἀφοῦ λοιπὸν εἶδαν τὰ μάγμαρά της, ἔπρεπε νὰ κούσουν καὶ τὴ γλώσσας της. Καὶ νὰ ποῦ ὁ κ. Μιστριώτης, σὰ γενικὸς πληρεξούσιος τῶν προγόνων ποῦ εἶναι, ἀνάλαβε κοντὰ σι' ἄλλα καὶ τὸ βαρὺ αὐτὸ φόρτωμα στὴ ράχη του νὰ τοὺς ετοιμάσῃ καὶ μιὰ τέλεια φωνογραφικὴ μηχανὴν ποῦ νὰ βγάξῃ ἀρχαῖες λέξεις καὶ φράσεις καταληλότατες νὰ συγκινήσουν ἀρχαιολογικὰ αὐτιά.

Ἄλλος λόγος, ἂν οἱ ξένοι ἀρχαιολόγοι φανέρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσουν τὴ σημερινὴ Ἑλλάδα. Τότε ἡ «Ἀντιγόνη» του πήγαινε περίπατο, κ' ἕνα δράμα, καὶ τὸ πιὸ ἀτεχνὸ μὰ ζωντανὰ γραμμένο, θάδεκε καλύτερα ἀπὸ τὸ ἀριστοτέγγημα τοῦ Σοφοκλή. Τὸ μάτατρο καὶ πανέμορφο Στάδιο ὅπως ξαναμαρμαρωθῆκε τώρα, ἔτσι καὶ θὰ ξαναζωντανεῖ μὲ μιὰ τέτια ζωντανὴ παράστασις. Μὰ δὲν πειράζει. Αὐτὸ ποῦ δὲν ἔγινε σήμερα, μπορεῖ νὰ γίνῃ αὔριο, δταν κατορθώσουμε νὰ φτιάσουμε δική μας, Ρωμαϊκὴ ζωὴ, τέτια ποῦ νὰ ἄρχουνται οἱ ξένοι σοφοὶ νὰ τὴ γνωρίσουν καὶ νὰ τὴ μελετήσουν ἀπὸ κοντὰ.

Τὸ σήμερα ἀνήκει στοὺς πεθαμμένους καὶ στὸν κ. Μιστριώτη. Δικό τους εἶναι καὶ ἄς τὸ κάνουν, τι θέλουνε. Δὲν πειράζει ἂν παρασταίνεται [στὸ ἀρχαῖο ἢ «Ἀντιγόνη», καθὼς δὲν πειράζει καὶ ἂν ὁ κ. Μιστριώτης πιστεύει πὺς μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἡ ἀρχαία γλώσσα μπαίνει σιγὰ σιγὰ καὶ δίχως νὰ τὸ νιώσουμε στὴ ζωὴ μας καὶ πὺς ὑστερ' ἀπὸ πέντε δέκα τέτιες παραστάσεις θάδελίσουμε καὶ μεις νὰ μεταχειριζόμεστε στοὺς καυγάδες μας τὰ λόγια τοῦ Κρέοντα καὶ στὰ μοιρολόγια μας τὰ λόγια τῆς Ἀντιγόνης.